

НОВИЙ ЧАС

ІЛЮСТРОВАННИЙ ПОЛІТИЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ЧАСОПИС

Ч. 33. (50) | ЛЬВІВ | ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ. | ЛУЦЬК | Рік II.

ПЕРЕДПЛАТА в КРАЮ
місячно 1 зл. 40 гр.
В Америці річно 4 долари.

АДРЕСИ:

„НОВИЙ ЧАС“ Львів, Руська 18.
„НОВИЙ ЧАС“ Луцьк, вул. Боп. Хороброго 88.

ПЕРЕДПЛАТА ЗА КОРДОНОМ
місячно рівновартість 15 кар. чос.
одно число 1'50 м.л.

Встрашжі події жа Волкжі.

Вибори в Німеччині.

Після відомостей з Берліна вибори в Німеччині відбулися на загал спокійно. Участь виборців була дуже велика. В Берліні при-міром голосувало 80 до 85 пр. всіх, що мали право голосу. Так в столиці як і на провінції величез-не оживлення. В полудне уставлено на вулицях; апарати бездротних телефонів, щоб як найскорше по-дати до відома вислід виборів.

Вислід виборів.
Побіда скрайних.

Около 1-шої години і пів після полудня знаний був такий тимчасо-вий вислід виборів: з 25 округів вибрано 448 послів, з чого одер-жали: соціяльні демократи 99 мандатів, комуністи 59, демократи і ні-мецький бльок 25, центр 61, ба-варські людовці 15, німецькі лю-довці 44, німецькі націоналісти з патріотичним правим бльоком 93, німецька людова партія 28, госпо-дарча партія 6, німецько-соціяльна 1, сільський союз в Турингії 2, німецько гановерська 5, баварський хлопський Союз 4, сільські союзи в Віртембергії, Бадені і Гессен : 6.

Поразка Поляків на Гор. Шлеську.

Після вислуду виборів на Гор. Шлеську Поляки не одержуть ні одного мандату.

Цікаві перегони.

Минули ті часи, коли єдинокі коні служили людям до переїздів з одного місця на друге. Велику конкуренцію зробили їм не так залізничі як самоходи, які, особливо в Америці, відобрали коням хліб. Чи коні собі дуже щось з того роблять, це питання. Може вони якраз і шепчуть собі в духу нашу поговорку: „баба з воза, коням лекше“. Та люди захотіли ще побачити, на скільки найшвидчий кінь може дорівняти самохо-дови і уладили перегони коний і самоходів. Ці перегони представлені на образку.

В імені Річпосполитої Польської!

Суд окружний карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок державної прокуратурі, що зміст часописи „Новий Час“ число 28. з дня 13. квітня 1924 в артикулі під заголовком: 1) „Забираймося до чищення нашої хати а поміж діється до кінця уступу: а) від слів у нас превеликий до кінця артикулу. 2) „Як любити рідний край посльідний уступ“ 3) Огляд світових подій“, заголовок першої нотатки: б) Другий уступ тої же нотатки, а) в другій нотатці — Не можемо жити від слів і на робити до кінця. 4) „Шевченкове свято“ між: Тоді а накинудися: „Богдан Хмельницький“ в цілости містить в собі ество ад 1) а) б) злочину з § 65 ад) 1) а)

злоч. з § 98 б) у. к. ад 2 злоч. з § 65. а) ук. ад. 3) а) прот. з арт. III. зак. з 17) 92 186! ав 3) б) и) злоч. з § 65 а) ук. ад 4 прост. узнав дс. онану в дни 11. квітня 1924 конфіскату за оправдану і зарядив зни-щення цілого накладу і видав по думці § 493. з. к. заборону дальшого розширю-вання того друкового пис-ма. Заразом видав наказ відвічальному редакторові тої часописи, щоби це рішення помітив без-платно в найблищому числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягас за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. XII. 1862. Д. л. д. Ч. б. ех 1863. а іменно засудження за переступство на гривну до Мл. 4,000,000. Львів, 11. квітня 1924.

(Підпис вєчиткої)

Страшні події на Волині.

Просто не хочеться вірити ні очам ні ухам, коли читається в польських газетах та бачиться цілі відділи закованих людей, що ведуть до тюрем то знов чується, що то на Волині діється. Ось тільки заголовки надруковані величезними буквами й в однім тільки числі часопису „Ехо варшавськ“ „Совєцке“ „Огнем і мечем“ на „Волиню“. Комуністична „Вьосна Людв“ 1924 року м'яла одержавць Креси Вєходне од Польскі“. „Як викрито і здушено в зародку потворни, антипаньствова спісек“. А в змісті статей знайдете все, що хочете; там і Тютюник і Махно і Муха-Міхальські і таємничі крапки на місци ще якогось „командіра“ і закуїтте часопису „Наш край“, якого на Волині ніколи не було, і арештованне редактора тої газети Алємбовича, якого ніхто в Луцьку не знає (це вже жидівська газета забрехала) і величезні склади зброї й амуніції і страшні документи і звязки на „Малопольську“ й Білорусь і в результаті масові ревізії й арешти заповіджені суди „доразьні“ і — підкресленне справности сторожів „безпеченьства“, які все знали, за всім слідкували і тільки випадок все це відкрив. Хочби не хотів чоловік, то мусить сказати, що на Волині діється щось страшне. Мусить в це повірити і місцева адміністрація.

Так представляють собі справу у Варшаві. Треба тільки зазначити, що головним страхополохом то було тільки „Ехо в.“ Інчі часописи згадали про це більше мимоходом. Мабуть не дуже повірили в такі „страхи“.

А що-ж бачимо на місци. Ото з восвідського міста вирушає кудись військо. Довідуємось, що вирушило здушувати „повстанне“. Залізничі обсаджені військом, а через міст на Стирі в Луцьку не можна переходити з руками в кишені; там стоїть військова сторожа й слідкує за проходжими. Вулицями міста ведуть цілі відділи попарно закованих людей різного віку, з переду й заду по одному поліціантови а з боків військо з насадженими багнетами на кожного один жовнір. До тюрми висилають збільшену охорону. Це бачимо.

Коли-ж до цього ще послухасмо, що несе бабська „газета“, то ні в кого не може бути сумніву, що йде повстанне. Кажуть, що в Острозі висадили в повітря костел — багато забитих і ранених, біля Горохова забили 7 поліціантів і їх коменданта; — на Горохівщині 150 жовнірів перейшло на бік пов-

станців; на Дубенщині з декких сіл забрали всіх чоловіків; в тюрмі звільнили зі служби всіх православних і т. д.

І дійсно, останні події на Волині нав'язали місцевій людності величезного страху, всіх збили з пантелику. На кожному кроці стрічає переляканих людей, на кожному кроці питають вас, що є, чи це правда, що буде завтра, чи скоро докотиться те нещасте до нас. Приїжджають люди зі сіл, доносять про все нові й нові ревізії та арешти, питають, чому, за що, що сталося. Одна біржа тримається твердо і підтримує найвражливіший на такі справи елемент.

Це справа дійсно страшна і сумна. Цим Поляки нічого не зискали, а наших кілька сотень безневинних забраних в самі свята чи перед святами людей терпітиме невідомо як довго якраз в час найбільшої праці в полію. Не можна заперечити, що влади могли впасти на слід яких-небудь осібняків навіть шпігунів, як і в Рад. Республіках лапають шпігунів польських.

На вічну славу.

ТЕСТАМЕНТ.

Цілком свідомо і добровільно, в присутности свідків: п. Василя Заяця б. сотн. У. Г. А. п. Івана Шафрана пор. У. Г. А. устанавляю отсим спадкоємцем усього мого майна, як движимого і недвижимого, одідиченого по мойому бл. п. батькови Іванови селянинови в с. Боротичах пов. Перемишль — Український Зевельний Банк Гіпотечний у Львові, з услівєм, що ціле се мое майно передасть згаданий банк на фонд „Рідної Школи“.

Штернберг на Мор. дня 20. січня 1924.

Гонта Степан в. р.
стрілець У. Г. А.

Майно покійного виносить околдо 4 морги поля, город і господарські забудовання. Та не тим великий той тестамент, що цей маєток є небуденної вартости. А

тим, що покійний стрілець української галицької армії в останній хвилі свого життя засвідчив тим актом, що для того, хто боровся за своє право — найвищий закон добро нації. Вмираючи на чужині, далеко від своїх, покійний одио мав на думці: Причинитися своїм мастком до того, шоби на його місце вирости десятки других, таких, як він. А поручив це іменню „Рідній Школі“.

Віддав Він все, що мав. Бо навіть гроші одержані з продажі його річий призначив Покійний на „Рідну Школу“. Все, все віддав Він для народу і себе приніс йому у жертву. Стрілець У. Г. А....

Чи ця подія не зворушить сердець богатирів до жертви на „Рідну Школу“ не усім майном, але тисячною його частиною? Чи у Вас серця з каміння?

„Незжаха земля“.

II.

Живемо здається в Польщі, але коли порівнаємо все те, що твориться в нас з тим, що є можливе

на інших землях Польщі, то мусимо хіба сказати, що відносини у нас не польські, а вже в крайнім випадку старо-режимні російські.

(Хоч і там здається багато дечого з наших практик не практикувалось).

Вистарчить переглянути сторінки одинокого волинського українського органу „Українське життя“, а потім „Селянська Правда“ і „Селянська Доля“, (всі сьогодні закриті), щоби збагнути страшну дійсність.

Тільки одинока ендецька польська преса має сміливість описувати серед моря сліз, безміру терпіння і мук, країни безправа й насильства назриваючи „єдність братерську“ і

„направ-у стосункуф“. Вся інча преса поміщує знаменні статті перестороги, які принагідно надсилають їм тверезиці Поляки з „кресів“, місцеві жителі, або надіслані сюди урядовці, що випадково тверезо оцінюють тутешні умови. Як зразок подаємо виїмки з варшавського „Кур'єра Польського“: „...догеперішня система управи краєм на підставі бюрократичних схем і гуртових распоряджень не причинилися до розвитку своєрідного життя пограниччя (кресів), до зрозуміння різниці історичних етнографічних, релігійних, господарчих і т. д., в котрих зродилися відмінні потреби і вимоги“. „Сьогодні сама направа адміністрації не вичарує приязних настроїв і не перемінить шопоту гніву і незадоволення в тони селянки і солодоші дудки“. „Ми, приглядаючись відносинам не в бюрах

староства, але на глибокім селі й на хуторі, підкреслимо свідомо, що тут не ходить про зміни на становищах повітових референтів, але про бочки пороку, на котрі саджає нас погранична політика“. Ген. Бабянські в дискусії над становищем на кресах сказав „що не бачить сьогодні між Білорусинами (ріжниця у відносинах Білорусів і Українців не має) елементів, що тяжилиб до Польщі“... Але — все це слова й слова, які не промовляють жадному Полякови до серця і голви а може й тільки говоряться й пишуться тоді,

(Далі буде).

МИХАЙЛО ВОЗНЯК.

Як пробудилося українське народне життя в Галичині за Австрії.

Над школами з дітьми тільки латинського обряду мав вести нагляд тільки латинський, а над школами з дітьми тільки грецького обряду тільки український декан або шкільний інспектор. Над мішаними школами належав нагляд до декана того обряду, до котрого належала більшість дітей. Вислідити всі відносини мали політичні влади й установити раз на завсіди, котрий декан має вести нагляд, щоб оминати спорів. Низку покривджень українського населення кінчило ще одно. Українські школи, заложені громадами в місцевостях, де вже була мішана школа, мали по всі часи удержуватися тільки коштом громади й не мали ніякого права на якусь іншу підмогу.

Разом зо своїми ухвалами видала губернія приказ окружним урядам, аби в усіх громадах із населенням обох обрядів обраховано число учеників одного й другого обряду при помочи обох священиків. На підставі такого виказу знатиме губернія, котрій консисторії по-

12)

ручити нагляд над школою. Крім того поручила губернія повідомляти її при переговорах над заснуванням нових шкіл, чи в громаді є латинське приходство, чи тільки українське, а при закладанню школи в місцевості з українським приходством — чи всі діти є греко-католицького обряду або чи є в селі ще й діти латинського обряду.

На жаль український нарід у Галичині мав проти себе увесь польський табор з усіма його махіявельськими штучками, як позбавити Українців найменшої одробини правдуже часто такиж при помочи Юд споміж власного народу — наскрізь спольщених тоді українських освічених верстов.

7. Польські „носії культури“ й українські „простаки“.

Народня освіта не тільки відобралаб була їм багато робучих рук, але й неминуче привелаб була погибіль їх становим привилеям. „Наслідком зрівнання всіх станів і допущення простого народу до всіх урядів, як також наслідком задуманої освіти народніх має потерпіть перед усім рільництво — виводила польська шляхта в одній із своїх брошур (з 1790 р.). Сии селянина забуде про

В погоні за скарбами.

Виправа по багатства на острові Трінідад

Перед кількома днями виплив з Англії корабель на острів Трінідад, щоб шукати на ньому закопаних скарбів. Це вже друга виправа Англії, бо перша відбулася попереднього року і не дала жадного результату.

Довкола скарбів на острові Трінідад утворився цілий переказ. В 1889 р. помер у Нью-Кастль в Англії капітан корабля. Перед смертю розказав одному морякови дивну історію. Одного разу завізвано його до смертного ложа якогось Фіна. Той Фін належав до шайки морських розбишаків і нагромадив багато скарбів. Одного разу відібрав він іспанському кораблеви великі багатства і закопав їх на

острові Трінідад. Тепер, умираючи, передав від капітанови мапу з докладним значенням місця, де знаходиться скарб.

Але капітан не мав часу, чи нагоди, віднайти закопані багатства і шойно його наслідник — моряк — постарався о корабель, намовив кількох англійських богачів, щоб дали на виправу гроші і рушив по скарби. Через кілька місяців 60 людей докладно перешукувало скалисте місце на острові. Треба було розривати камінне динамітом, щоб заглянути до нутра землі. Але скарбів не знайдено. Корабель вернув з нічим, але тепер знову вибрався і буде робити дальші пошукування.

Чи що знайде — не знати.

Дальше нищення лісів.

За нашими богатими колись і гарними лісами, що їх знищила війна а ще більше рабівнича господарка польських спекулянтів прийшла черга на великі ліси у біловізьській пущі. На днях підписав польський уряд умову з великою деревною англійською фірмою, яка

за оплатою суми 3 мільйонів англійських фунт в штерлінгі, є уповноважена на протязі 10-ох літ врубувати і вивозити дерево з біловізьської пущі. Коли так дальше піде, край лишиться завдяки такій польській розумній господарці зовсім без дров.

Поляки мають прекрасних дипломатів, себто таких людей, що вмюють гаразд вести всякі державні справи так перед міжнародними установами як і перед чужими дер-

жавами. Та попри державні справи не забувають вони і своїх власних справ та дбають іноді про них більше, чим про добро своєї держави. Таких гарних польських ди-

пломатів, що від довшого часу набивають грошем свої кармані, є кількох при пол. посольстві в Москві.

Виявилось саме, що дипломатичні післанці цього польського посольства займаються вже від довшого часу контрабандою ріжних товарів та що завдяки цьому їх дипломатичному хистови поробилися вони великими богачами, властителями великих камениць у Варшаві та великих земельних дібр.

Коли однак контрабанда урядників польського посольства в Москві печала прибирати великі розміри та наносити скарбови Совітської Росії великі шкоди, совітський уряд розвів контролю над цими дипломатичними післанцями і дозволив собі перевести ревізію їх дипломатичних актів.

І ця несподівана ревізія дала прекрасні висліди. Місто дипломатичних актів змайдено при ревізії у одного тільки польського дипломатичного післанця 3 і 1/2 пуда (56 кг.) ванілії, 8 вовняних кафтанів, 8 комплетів шовкової білизни, 24 пари шовкових жіночих пончіх та щось 70 літрів польської горівки.

Вийшов з цього троха скандал та він тут ні при чому. —

свій стан і про те, що він сотворений для плуга; він продумуватиме, якби себе піднести". Ось чого боялося польське панство.

Коли під впливом польських поривів перед третім розбором Польщі появилася гадка, чи не дасть місце в шляхетським галицьким соймі й селянам, „котрі несуть на своїх плечах усі тягари суспільности, котрі мають найбільше землі й взагалі всю землю управляють", вона швидко пішла в забуття, бо „було небезпечно в селян, що мають перевагу фізичних сил, викликати живе моральне почуття". А в тім з огляду на невдатну польську конституцію й третій розбір Польщі не почував себе вже загроженим і австрійський уряд та зложив подібні проскти, як думку про селянське представництво в галицьким соймі, спокійно до архіву на кількадесять літ — до 1848 р.

На село приїздила комісія: латинський декан і окружний комісар, котрий оповіщав громаді, що в селі має бути заложена „німецька" школа. В Австрії бо заведено три роди народніх шкіл: парохіяльні по селах, тривіальні по містечках і нормальні по містах; завданням останніх шкіл було вчити німецької мови, наслідком чого вони й називалися німецькими. Громада, не розуміючи значіння назви „німецька школа", боялася, що це певно задумують поробити дітей Німцями, й радо годилася все платити, що присудить комісія, щоб тільки в селі не було „німецької" школи. Комісія бушім-то дозволяла себе довго просити, нарешті приписувала село до сусідньої „німецької" школи, на удержання котрої складало приписане село що року по 10 до 20 крейцарів від хати. Й таке діялося по селах у віддаленню трьох до чотирьох миль від міста. А коли забажала котра з таких громад, приписаних до міської німецької школи, заложити в себе свою рідну українську школу та просила виписати її з приналежности до міської школи, противилися цьому всі темні духи нашого народу з латинською консисторією на чолі. „А на що школи селянинові?" питали урядники. „З чого наші діти будуть жити, коли ще й селянин навчиться читати й писати?"

(Далі буде.)

Віче посла Прушинського на Знесінню.

Оноді відбувся в польській читальні на Знесінню (передмістє Львова) віче, яке скликав посол Прушинський.

Присутних на вічу було з початку 19 чоловік, виключно поляків, відтак прибуло ще чотирох.

Так, що walne zgromadzenie — виносило 23 чоловіка, не дивлячись на сильну перед тим агітацію і розафішованне.

Сема вечер — посол на трибуні. Подаю в скороченю перебіг промови.

Вісімка в соймі не має більшої, однак надіємось, що одержить.

Завдяки вісімці, держава направила скарб і піднесла несподівано курс польської марки.

Долярів ми не обезцінили, хоч могли.

Зважало мініст. фін. на те, що вийдеться викуплювати долари, яких в обігу є подостатком, тому не обнижувало долара.

Дорожнеча у нас більша як за границею, тому, що нічого не випускаємо за границю.

Ненадійтесь, щоби за рік, або за два повернувся передвоєнний стан.

Його належить чекати 50 літ принайменче.

Край знищила війна.

Привертаємо порядок і спокій.

Rusini! підпалили кілька дворів і стирт, однак їх скоро приборкано розстроїявши трохи в Тернополі.

Коли рада амбас. віддала нам

Галичину на вічність! то Rusini! підложили три бомби, однак і з тим ми дали собі раду.

Ворогами в краю і за границею єсть Жида і Rusini (не вміє рахувати до десяти).

Жида кричали і грозили, що зруйнують нас фінансово, а як самі бачите, ми дали собі раду, вийшов в уживанне злотий!

Найголовнішою справою, якою ми всі живо інтересуємось, то єсть справа шкільна.

За всяку ціну не сміємо допустити до того, щоби в межах Річи посполитої осталась хочби одна Ruska! школа.

Єсть їх ще 2.500. Вони повинні бути і будуть вскорі зліквідовані.

Приватні школи можуть собі Rusini! закладати, нас це не обходить.

Головну увагу треба звертати на передмістє Львова.

Головним передмістєм є Знесінне. Судьба Львова зависить від його передмість.

Що до околичних сіл, то пам'ятайте, горожани, подавати як найскорше дані, через своїх знайомих. Де є хочби одна дитина польська, там не сміє бути школа Ruska.

Австрія дала всім народностям школи, тому розпалась.

Пригадую, що Rusini! відбули недавно тайний зїзд, але нам нічого його рішень обавляється.

На семикласову школу на Зне-

сінню розписаний конкурс, я ручу, що ця школа буде зовсім польська (словом проженуть дир. Клинка).

Податки не такі високі як вам здається. Хто бажає їх поменшення, то прошу принести мені засвідчення від польського священника, або польської читальні, то інспектор Покош, згідно даної мені обіцянки, їх счеркне.

Прощу забирати слово.

Просить слово різник Янечек. В промові — збуренням критикує розпорядження скарбової палати. — Додає, що теперішних тягарів горожани знести не можуть.

Протестує проти наділення правом голосу горожан, проживших в даній місцевості один рік. Напливший чужий елемент, знищить польський характер Львова, за який він і багато других поляків пролили свою кров (хтось півголосом замітив, що він пролив свинську кров а не свою), — п. Ружицький, брат вїята на Знесінню, піддержує різника Янечка. Говорить, що його синів замордували Українці при обороні Львова і він проливав кров, но так його за заслуги, Польща неслухно натискає, що він нині готов, як тільки знайде купця продати свою хату і втікати з Польщі туди, куди і воздух з Польщі не залітає. Серед зібраних шум — втім хтось кричить встаючи: і я! другий, третій кричить і я покину Польщу і я і я.

Дискусія замикається. Посол обіцяє всім відповісти по черзі.

Замість відповіді секретар Вуйціцькі предкладає до голосо-

Як любити

рідкий край?

(ГАННІБАЛЬ КАРТАГІНЕЦЬ)

Він був перший полководець в історії світа, що перевів військо через непроходимі тоді альпійські праліси. Але хоч втратив більше як половину своєї армії, яку знищила страшна дорога, холод і голод, — він 218 р. весною став в північній Італії і почав відносити над римськими легіонами цілий ряд побід та по кількох місяцях перейшов цілу Італію і став під Римом. Від тепер аж до року 202 — отже через 16 літ — він ширив пострах по цілім краю Італії, побивав кожного конзуля, що відважився стати йому на очах в чистім полі; в битві під Каннами, в два роки по приході Ганнібала до Італії, військо Ганнібала розбило Римлян так, що про-

тягом 10-ти годин згинуло на полі бою 70 тисяч Римлян!

То були світлі хвилини в життю того героя. Він бачив себе вже близько того дня, коли додержить слова, даного батькови, і знищить Римлян та помстить так кривди Картагїни. Але сталося інакше.

Римляни бачили, що Ганнібала не піють в Італії, тому постаралися перенести війну до Африки. Римський полководець Сципїон вирушив 202 року до Африки. За ним мусів поспішати Ганнібаль, боючися, щоби Картагїнці в його неприсутности не піддалися. Противники стрїнулися під Замою, а хоч Сципїон предкладав Ганнібалеви умови мира, цей не хотів їх прийняти але волив звести битву, хоч мав далеко меншу силу, як Сципїон. Як льви кинулися Картагїнці з Ганнібалем на Римлян і булиби певне побідили та недобрі боги (на думку Картагїнців) зіслали якраз затьмінне сонця, Картагїнці настрашилися, що це боги на них гнівають-

ся і втікли з поля бою. То було перше поразення, якого Ганнібаль дізнав у боротьбі.

Картагїна мусила прийняти важкі умови мира, між інчими й ту, що Ганнібаль мусить бути позбавлений проводу над військом! З важким серцем покинув Ганнібаль своїх улюблених жовнірів і удався до рідного міста, яке з цвітучої держави зробилося убогим повітом. Однак він не тратив надії і не упадав на дусі. Мудрою радою і ділом довів до того, що Картагїна стала скоро на ново розвиватися, і хоч платила ще Римлянам данину, але приготовлялася до відплати оружем. Та добачили це завчасу Римляни і зажадали, щоби Ганнібала видати в їх руки! Ніхто не сподївався, щоби Картагїнці видали в руки ворогів свого найкращого героя, що десятки літ боронив рідної країни і приготував нову оборону. А все таки знайшлися між самими Картагїнцями люди такі, що хотїли видати його

вання резолюцію, усунення шкіл Ruskich на креслах.

„Wszyscy polacy zebnani beda glosowac za rezolucija”!

Я не поляк і мусів вийти.

Не знаю чи посол Прушинський вийшов цілий, чи вибито його добре.

Додаю, що я як беспристрасний в даному випадку співучасник, не мав ще ніколи нагоди чути, так дурної, нескладної, нелогічної промови, яку виголосив посол Прушинський.

Це обидо для сойму, якимби він не був.

Співучасник.

ЮРА ШКРУМЕЛЯК.

В мертвому місті.

*В мертвому місті там усюди тихо,
Закляте все у кам'яну колону,
Там спить добро, заснуло всяке лихо,
Не чути сміху ні плачу ні стону...*

*В мертвому місті — там немає руху,
Не їздять там волами ні ослами,
Їдкого пилу там нема в посуху,
Тому й болото не прийде з дощами.*

*Життя свого я давби літ із двісті,
Колиб таке я право раз посів,
Хоч день один прожити в тому місті
Не бачивши болота ні ослів...*

Німецькі вибори.

Вони вже відбулися. Но про їх вислід до нас ще відомости не надійшли. Цілий світ жде в напру-

женню їх вислїду, не може бути байдужним і для нас, хто побідить. Навіть більш як кого другого, нас

і довели до ганебної ухвали! Були то члени могучих королівських родин, які завидували Ганнібалеви його слави і не хотіли, щоби він був королем Картагїни. Воліли очайдушні запроторити власну державу і нарід, ніж мали самі стратити особисте значіння. Намовлений ними і знеохочений в побїду картагїнський уряд хотів уже видати Ганнібала, але цей ще завчасу втік з Картагїни. Скінчилося на тїм, що Картагїнці сконфіскували майно і збурили дїм свого оборонця! Але як важко пїмстилася на них самих їх невдячність і непатріотичність, побачимо далі.

Чи Ганнібаль знеохотився через ту невдячність і нерозум своїх горожан-земляків? Ні! Він не забув про присягу, — ставув вище рабства своїх братів, вибачив їм в душі їх поступки — і далі борювався за їх добро! Він утік до короля Антіоха в Сирії і намовив його до війни з Римлянами. Коли через бездарність сирійського

війська Антіох був побитий Римлянами, Ганнібаль удався до Прузія, короля Понту (в Малій Азії над Ч. Морем). При помочі того короля побив приятеля Римлян, Евмена, короля Пергаму (в Малій Азії). — [Побив його мимо ворожої переваги — тим робом, що казав своїм жовнірам при наступі на ворожі кораблі напустити в кораблі повно їдовитих вужів, яких казав назбирати повні горшки].

Ще багато відніс він побід над римськими союзниками — аж зрадив його найвірнійший друг, король Прузій. Він волів жити в згоді з Римлянами, як з нещасним вигнанцем і згодився видати його Римлянам. 183 року, в сімдесяти році життя — сидів Ганнібаль у своїм домі в столиці короля Прузія і плянував ще один похід на Римлян! Нараз доніс йому слуга, що їх дїм окружений узброєними людьми. Старий полководець догадався, що він зраджений і постановив вмерти, а не віддатися в ру-

вислід німецьких виборів мусить заінтересувати. Чому? Вибори до німецького парламенту сталися подїєю міжнародного значіння. Полїтика цілої Європи крутиться довкола т. зв. німецького питання: Виповнення, чи не виповнення Німецькою зобов'язань версальського мирового трактату. Вдержання того стану, який заїстнував після війни, чи змагати до його повалення. Мир чи війна. Так, це останнє рішилося в виборах до німецького парламенту, про вислід яких, пишучи отсі стрічки, ми ще не знаємо.

До виборчої боротьби стануло двацять один ріжних партій. Але властиво боролися лише дві партії. Одна, яка хоче сповнити тягарі вложені на Німеччину побідниками, вдержати мир і господарчо відбудувати Німеччину, і друга, яка на своїому прапорі написала: геть з версальським миром, най жисвільна Німеччина, навіть, якщо для осягнення тої цілі треба війни. До тої другої партії належать крайні праві і крайні ліві. До першої — соціялісти, і демократи. Хто з них побідив? Завтра почуємо. Але хотїлиби ми почути більш радісну новину, що побїдили ті, які хочуть нищити той стан, який панує тепер. Чи крайно праві, чи крайно ліві — байдуже і ті і другі є нам ближчими, як тамті, що хочуть примїнюватися до обставин і працювати в мирі для мира.

Французькі вибори

відбудуться о тиждень пізнійше. їх вислід у великій мірі залежати буде від того, хто побідить в Ні-

ки ворогів, проти яких воював ціле життя. — Він зажив отрую, що їмав у своїм перстені.

Так умер славний герой, про котрого сам римський історик пише: „Ганнібаль був найзавзятїйший ворог Римлян, бо боротися з ними не перестав навіть тоді, коли його відреклися його власні земляки! І бувби він певно Римлян побідив, колиби не заздрість і зрада його власних братів — Картагїнців”.

(Зрадою Картагїнців супроти свого героя була запечатана їхня судьба. В 146 р., отже в 37 літ по смерті Ганнібала, Римляни збурили Картагїну і вирїзали її мешканців. З того міста недавно віднайшли руїни).

меччині. Якщо в Німеччині побідять приклонники війни, тоді в Франції перехилиться зовсім певно на сторону того табору, на чолі якого стоїть безоглядний ворог Німців — Пуанкаре.

В Англії

виборів нових нема, але готові бути. Бо посварилися між собою таки на добре соціялісти з лібералами, себто ті партії, на яких опирається теперішнє правительтво. Ліберали поставили внесок, щоби змінити виборчу реформу, а соціялісти, хоч їх союзники, голосували проти. Як ще більше посваруться, то уряд Мек Дональда готов впасти, а тоді і вибори нові готові прийти. Лише в

Польщі

спокійно, як в зимі в улію. Всього угинається під податком і під злотим і мовчить. Лише кількадесят стрілів перебило мовчанку на 1. мая. Пролялося трохи робітничої крові, з тим і української дещо, але зараз на 3-го мая була друга парада, яка тамто відсунула в забуттє. Лише на кресах кипить і кипить. На Волині арешти. У нас якось тихонько, поліція не розігнала навіть „свяченого“ на городецьким передмістю, яке стягнуло понад 100 свідомих громадян. Одним словом — зміна пишу отсі стрічки і аж серце радується. Під вікнами на вул. Руській нарахував я аж сім тайних агентів. Дотепер ходило звичайно лише трох. Ой буде зміна... не дурно Тугут їздив по Європі і обіцяв, що з „мнєйшосьцями“ зачнуть інакше обходитися, „к тільки скінчуть санацію скарбу.

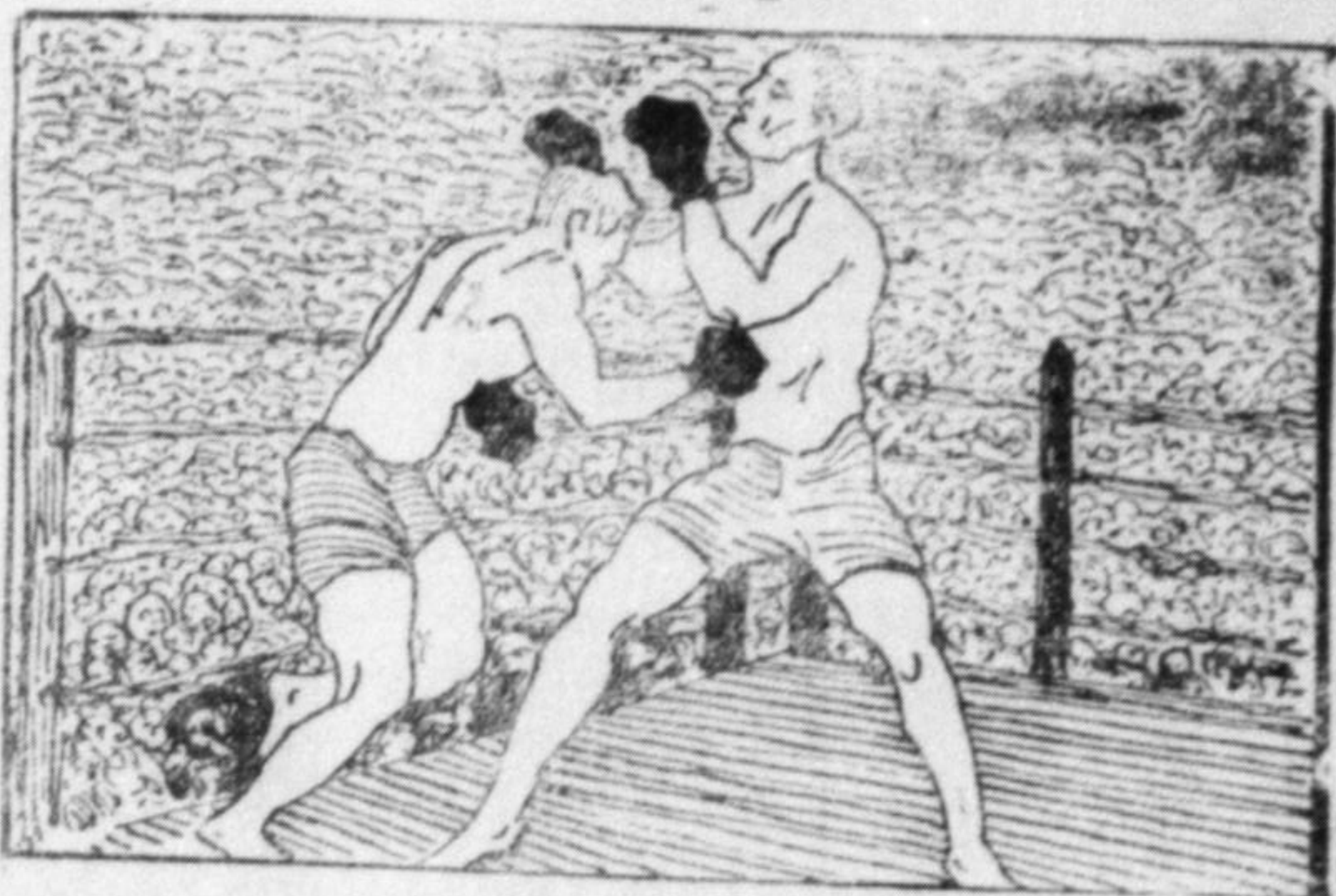
Я думав, що Тугут так лише собі говорить. А то ні! Відразу інакше зачали опікуватися.

Аж серце радується, як слухати, що поляки говорять. От поїхав президент Войцеховскі до Познаня і там виголошував промови. Сказав він, що Польща може бути або монарством, або зовсім не існувати.

Монарство, то така дуже велика і сильна держава, що з нею всі рахуються, а як мають з нею що до до діла, то ноги зо страху трясуться. От Англія то монарство. А Польща мусить бути така сама, або її не буде зовсім.

Говорив рівнож президент Войцеховскі, що ще не всі польські землі належать до Польщі. А про що до неї належать не говорив нічого. Та і не диво. Від парераховування марок на злоті і на відворот в голові може покрутитися кождому. Тільки з тем клопіт, що аж голова сохне.

Боксери.

Ми живемо в таких тяжких часах, що нас зовсім не обходять такі комедії як бокс. А той спорт опанував цілу Європу і Америку. Боксуються люди, розбивають собі носи, ломлять ребра, а тисячі людей платять великі гроші, щоби на них дивитися. Перед тижнем відбулися боксерські запаси у Відні між світовим „майстром Карпенте“ і англійським майстром Шовилі. Побідив Карпенте. 30.000 Віденців приглядалося тим запасам. А кілька прийшлиби на такі запаси у нас?

По молодім всього можна сподіватися... От марка аж на старість устаткувалася. Як таке буде і зі

злотим, то хіба сідай тай плач. Хоч у нас ще не так дуже зле, от в

Америці

доляр, як камінь, рахованнем грошей люди не забивають собі голови, але друга біда на дорозі їх чапається. Навістив Америку цикльон, Це такий страшний вітер, що нищить все, що стріне по дорозі. Деревя вириває, доми валить і людей, як мухи підносить у воздух.

Цикльон навістив велику часть американської землі. Наробив шкоди більше, як на 10 мільонів долярів, убив около 290 людей, а понад 500 поранив. Після цикльону наступила нечувана злива, яка затопила багато місцевостей.

У Совітів

тепер тихонько. Переговорюють вони з Англією, Бельгією, Голяндією, а міжтим зайшла в Берліні подія, яка готова скінчитися зірваннем зносин між Совітами і Німеччиною. А іменно 3. мая втік один арештант до будинку совітської торговельної місії. За ним зайшли туди німецькі поліцаї.

На підстаї міжнароднього права, до будинків в яких мешкають представники чужих держав не

вільно входити поліції. Такий будинок, то так як чужа держава. А німецькі поліцаї нето що ввійшли до совітського будинку, але й ревізію перевели і арештували кількох совітських урядників.

З приводу того совітський посол в Берліні Крестиньскій має вихати і є можливим, що через це наступить зірванне дружеських зносин між Німеччиною і Совітами.

Торговля золотою валютою.

На основі найновішого розпорядку Міністра Скарбу можна привозити зза кордону золото і ним тут торгувати. Особи, які приїжджають в тій цілі до Польщі можуть вивезти з поворотом привезене ними а тут не продане золото і то на протязі двох місяців числа.

чи від цього дня, коли вони приїхали у Польщу.

До вивезення з поворотом такого золота не треба ніякого окремого дозволу а тільки іменно посвідчення, видане через прикордонний уряд ця.

Таблиця заміни марок на золоті.

Марки	сотники	Остат в марках	Марки	сотники	Остат в марках
20 тис. —	1	2 тис.	30 тис. —	1	12 тис.
40 " —	2	4 "	50 " —	2	14 "
60 " —	3	6 "	70 " —	3	16 "
80 " —	4	8 "	90 " —	5	—
100 " —	5	10 "	200 " —	11	2 "
300 " —	16	12 "	400 " —	22	4 "
500 " —	27	14 "	600 " —	33	6 "
700 " —	38	16 "	800 " —	44	8 "
900 " —	50	—	1 мил.	55	10 "
1 мил. 100 " —	61	2 "	1 " 200 " —	66	12 "
1 " 300 " —	72	4 "	1 " 400 " —	77	14 "
1 " 500 " —	83	6 "	1 " 600 " —	88	16 "
1 " 700 " —	94	8 "			
Марки	золоті	Остат в марках	Марки	золоті	Остат в марках
1 мил. 800 тис. —	1' —	—	1 мил. 900 тис. —	1'05	10 тис.
2 " —	1'11	2 тис.	2 " 100 " —	1'16	12 "
2 " 200 " —	1'22	4 "	2 " 300 " —	1'27	14 "
2 " 400 " —	1'33	6 "	2 " 500 " —	1'38	16 "
2 " 600 " —	1'44	8 "	2 " 700 " —	1'50	—
2 " 800 " —	1'55	10 "	2 " 900 " —	1'61	2 "
3 " —	1'66	12 "	3 " 100 " —	1'72	4 "
3 " 200 " —	1'77	14 "	3 " 300 " —	1'83	6 "
3 " 400 " —	1'88	16 "	3 " 500 " —	1'94	8 "
3 " 600 " —	2' —	—	3 " 700 " —	2'05	10 "
3 " 800 " —	2'11	2 "	3 " 900 " —	2'16	12 "
4 " —	2'22	4 "	4 " 100 " —	2'27	14 "
4 " 200 " —	2'33	6 "	4 " 300 " —	2'38	16 "
4 " 400 " —	2'44	8 "	4 " 500 " —	2'50	—
4 " 600 " —	2'55	10 "	4 " 700 " —	2'61	2 "
4 " 800 " —	2'66	12 "	4 " 900 " —	2'72	4 "
5 " 100 " —	2'83	6 "	5 " 200 " —	2'88	16 "
5 " 300 " —	2'94	8 "	5 " 400 " —	3' —	—
5 " 500 " —	3'05	10 "	5 " 600 " —	3'11	2 "
5 " 700 " —	3'16	12 "	5 " 800 " —	3'22	4 "
5 " 900 " —	3'27	14 "	6 " —	3'33	6 "
6 " 100 " —	3'38	16 "	6 " 200 " —	3'44	8 "
6 " 300 " —	3'50	—	6 " 400 " —	3'55	10 "
6 " 500 " —	3'61	2 "	6 " 600 " —	3'66	12 "
6 " 700 " —	3'72	4 "	6 " 800 " —	3'77	14 "
6 " 900 " —	3'83	6 "	7 " —	3'88	16 "
7 " 100 " —	3'94	8 "	7 " 200 " —	4' —	—
7 " 300 " —	4'05	10 "	7 " 400 " —	4'11	2 "
7 " 500 " —	4'16	12 "	7 " 600 " —	4'22	4 "
7 " 700 " —	4'27	14 "	7 " 800 " —	4'33	6 "
7 " 900 " —	4'38	16 "	8 " —	4'44	8 "
8 " 100 " —	4'50	—	8 " 200 " —	4'55	10 "
8 " 300 " —	4'61	2 "	8 " 400 " —	4'66	12 "
8 " 500 " —	4'72	4 "	8 " 600 " —	4'77	14 "
8 " 700 " —	4'83	6 "	8 " 800 " —	4'88	16 "
8 " 900 " —	4'94	8 "	9 " —	5' —	—
10 " —	5'55	10 "	20 " —	11'11	2 "
30 " —	16'66	12 "	40 " —	22'22	4 "
50 " —	27'77	14 "	60 " —	33'33	6 "
70 " —	38'88	16 "	80 " —	44'44	8 "
90 " —	50' —	—	100 " —	55'55	10 "
200 " —	111'11	2 "	300 " —	166'66	12 "
400 " —	222'22	4 "	500 " —	277'77	14 "
600 " —	333'33	6 "	700 " —	388'88	16 "
800 " —	444'44	8 "	900 " —	500' —	—
1 мільярд	555'55	10 "			

До поданої таблиці зазначимо, що переміна марок на золоті є переведена після урядового курсу 1 золотий = 1,800.000 мп. Особи, які жадатимуть виміни не після цього курсу як і ці, що в зв'язку з

цею переміною підвищуватимуть ціни на свої продукти і товари підпадуть карі від 50—100 золотих або карі одномісячного арешту.

Вкінці подаємо до відома, що в першій рубриці є подана така

сума марок, яка представляє означену в другій рубриці вартість грошей (гроши). Третя рубрика означає собою ту решту марок, яка полишається після переведення їх заміни на золоті.

Для приміру подаємо, що сума Мп. 60.000.000 представляє вартість 33'33 золотих а крім цього лишається ще решта в сумі Мп. 6.000.

Що нам треба.

1. Мужа, котрий на протяг десяти років зважиться прийняти на себе загальну ненависть, знаючи, що опісля вся нація уважатиме його своїм добродієм. У Німців мав цю відвагу великий Канцлер Бісмарк.

2. Мужів, що тоді, як зле їм ведеться не нарікають на провід, але закусивши зуби, помагають собі самі

3. Жінок, котрі помимо всего, виховують своїх дітей у вірі в будучину. Піддержувати віру в майбутнє є найбільшим матірнім завданням української жінки.

4. Молодців, яких думки та бажання стремлять до одної цілі, яких серця б'ють живіше при одній думці: Вітчизна.

5. Дівчат, котрі бачуть правдиву честь жінки в праці, а не в забавах і в строях.

6. Народа, що сам себе шанує, що за гордий на те, щоби за хвилину розкіш посвячувати власну будучину. Народ, котрий в буденних злиднях забуває про свої великі завдання, — не заслуговує їх.

7. Школи, що виховує молодь поважно та в правді на сильних духом людей. Як може бути наша молодь готова до великої жертви, якої вимагає від неї час і доля народу, коли школа не виховує її в карності на добрих громадян, але у своєвітлю, вигодах і рабстві.

8. Церкви, що скріплює наші душі, пояснює знаки, якими Бог у цей час наглядно з нами говорить і при тому вказує дорогу спасення душі в праці для добра народу.

Як це будемо мати, тоді буде в нас і своя хата, що справедливо дасть кожному заслужене.

ДОПИСИ.

Коломия. Дня 14 квітня відбулася тут вистава Драматичного Гуртка ім. Тобилевича при Круж. УІП. на цілі Кооперативи „Український Театр“. Здавалосьби, що така важна й здавна рекламована, так сказати, розтрублена та під кожним оглядом симпатична ціль стягне до салі Каси Опшадности коли не стільки українського громадянства, скільки зможе помістити сая, то бодай усю свідому інтелігентну

верству, на яку Коломия не так то вже вбога. Здавалося, що Комітет, зложений спеціально задля успішного переведення ювілейної вистави аж із 14 ти осіб, доложити усіх заходів, щоб забезпечити матеріальний успіх вистави і придбати для кооперативи поважну квоту. Але ж на жаль тільки — здавалося... Наше свідоме громадянство так щиро взяло собі до серця ті ріжні газетні відзиви, що сая більш як на половину світила пустою. Управа гуртка, думаючи, що може реколекційними настроями провизана громада прийде, відслухавши попередю Боже слово... ждала цілу годину, так, що замість, як було заповіджено, в 8-ій годині, заслона піднялася аж о 9-ій, але сая таки не заповнилася; а галерія то вже такими пустками світила, аж соромно. Навіть Комітет не був ласкав явитися в комплеті й вдовольня тим, що вислав нечисленну делегацію... Радби чоловік розв'язати загадку: чому це так? Адже на Шевченківських вечернях сая була виповнена по береги. Хібаж ювілейна вистава на цілі „Українського Театру” менше важна, як традиційне Тарасове свято? Це дасться хіба пояснити тільки низькою артистичною й духовною культурою нашої громади. На Шевченківські вечерниці якось соромно не дати й своєї лепти на народню ціль при тій наголі. Але на ювілейну виставу — хіба виплатиться тратити час? Та й що вони там гратимуть? Якогось там „Момота Ніра” якогось там Єл. Карпенка. Хіба варто йти, щоб бачити твір, якого заголовок химерна загадка? І не пішли... А шкода! Бо той незрозумілий, з морального боку (слухайте, моралісти!) наскрізь коректний, навіть патріотичним сосом підправлений (так далеко, що старостинська цензура вважала за вказане „зе взглядуф на целосць Ржечносполітей” дещо посчеркати!). „Момот Нір” зробився — під умілим проводом високоінтелігентного, з драматичним мистецтвом всесторонньо обзнайомленого й йому всеціло відданого артиста-режисера п. О. Скалозуба — цілком зрозумілою трагедією нашого національного життя. Может мати ріжну думку на спосіб переведення схопленої автором ідеї, але з одним усі мусіли погодитися, що артисти переважно аматори, зрозуміли интенції свого провідника-режисера, вико-

ристали совісно його вказівки й дали глядачам під кожним оглядом вдоволяючу виставу, з якою не соромно було би показатися й перед столичними знавцями драматичної справи. Треба підчеркнути, що інтерпретація того твору п. О. Скалозубом цілком правильна й тільки тій інтерпретації належить дякувати, що той твір, повний не у всьому зрівноваженої й не цілком послідовно переведеної символіки, все таки захопив глядачів своєю поетичною красою. Найкраще виявив себе в ролі Момота Ніра сам режисер п. О. Скалозуб, даючи у всьому викінчену й глибоко передуману креацію. До нього достроїлася гідно п-на О. Стефанівна в ролі Льогіни, абстрагуючи від голосу, в якому почувалася деяка недиспозиція. Знамениту креацію Марка дав п. Солтис, якому теж Мельомена не чужа, а й п. Тушей (Добродій) дуже близько підійшов до интенції автора, хоч не скрізь поборов неспідовності типу. Велике вражінне робив

п. Сіятовський у ролі Діда, в його кождому слові й рухові слідно було велике зрозумінне тієї невеличкої, але дуже важної ролі. Може не зовсім удачно виявився зі своєї ролі Арсена молодий п. К., а й п-на П. мабуть не вжилася доволі в ролі Марти. Все ж таки і в цієї молодій пари слідно поважну працю. Сценічна обстановка підібрана гарно й зі смаком. Взагалі, поминувши деякі недомагання (кінцева сцена з прапором), артисти можуть бути задоволені повним мистецьким, коли не матеріальним успіхом. Їхня праця стоїть на висоті свого завдання й вони не повинні її занедбувати, не оглядаючись на інертне відношення громадянства. Можна мати надію, що воно зміниться. — Все ж таки кооператива „Український Театр” не повинна на тій виставі стратити. Комітет повинен подбати, щоб усі, що занедбали свій обов'язок, таки виконали його й розкупили нерозпродані білети ювілейної вистави. *Гість.*

Нові поштові оплати.

З введенням золотого устанувлено в днєм 1-го мая ц. р. слідуєчі поштові оплати:

Для листів внутрі краю: до 20 гр. 15 грошей, до 250 гр. 50 грош., за порученне 20 грош., експресс 50 грош., картка 10 грош., подвійна 20 грош.

Перекази: до 10 золотих 10, до 25 — 25, до 50 — 40, до 100 — 60, до 250 — 80 грош., до 500 зол. — 1'20 зол., до 750 зол. — 1'60 зол., до 1000 зол. — 2 золоті.

Більшої суми чим 1000 золот. не можна пересилати одним переказом.

Одно слово при депешах коштуватиме 8 грошей.

Друки до ваги 50 гр. 5 грош., 100 гр. 8 грош., 250 гр. 15 грош., 500 гр. 30 грош., 1 кг. 40 грошей.

Пробки товарів до 250 гр. 15 грош., 500 гр. 30 грош.

Пакети до 1 кг. 40 грош., 5 кг. 80 грош., 10 кг. 1'30 зол., 15 кг. 1'80 зол., 20 кг. 2'50 зол.

До Австрії, Чехословаччини, Румунії і Угорщини за лист до 20 гр. 24 грошей, за картку 14 грошей, до інших країв за лист до 20 гр. 30 грош. картка 18 грош., за порученне 30 грошей.

Календар — Травень.

9. П'ятниця (16) Василя. Правосл. Василя. — Схід 3'49. Захід 6'50.
10. Субота (27) Симеона смч. Правосл. Симеона смч. — Схід. 3'48. Захід 6'52.
11. Неділя (28) Неділя Мироносць. Правосл. Неділя Мироносць. — Схід 3'46. Захід 6'53.

Народні приповідки.

Почкай-же, Маю, я ж і тобі придбаю. Сухий Марець, мокрий май — буде жито наче гай.

Пригадки для Виділів Читалень „Просвіти” на травень:

Відбути чергове засідання Виділу. Приготовляти свято Франка.

— 0 —

Велике шкільне віче в Перемишлі. В неділю 4. май відбулося в Перемишлі велике шкільне віче при участі кількох тисяч громадян. Промовляли Др.

шилом і палкою.

Перши Мая — Первий Май.

Стояв я нині на вулиці і приглядався походови робітників. Товпи людей перетягали попри мене з червоними таблицями на яких білими буквами виписані були страшні і менше страшні історії. Правда: білочервона краска нагадує дуже польську національну барву, але то нічого: вражінне робить.

Польське робітництво хрещене і обрізане ставилося в великім числі і було панамі ситуації. Прапорів кількадесят, музик кілька.

Десь там на хвості цілого походу заглянув я і український прапорець. Але він не довго маяв у воздусі. „Спренжиста” поліція прискочила і на очах тисячів „товаришів” Поляків та Жидів подерла його і потоптала. Котрийсь Українець отворив уста, щоби протестувати, але партійні „собрати” з братнього народу заштыкували його:

— Nie można mówić! Niech Towarzysz nic nie gada!

Нікому й на думку не прийшло боронити прав робітничого прапору з українським написом.

А український пролетаріят, щоби замаркувати свою національність, почав на знак протесту співатч по російськи: „Сто будет последний і рєшітєльный бой!”

Дармо поет Вороний прів над перекладом гимну III. „Інтернаціоналу. Хтож його заспіває?!... Хіба Білороси, бо їм так до нас, як нам до Москалів...

Сує похід вулицями Львова. Під хмарне малопольське небо вороною підлітас польська і російська пісня.

А френєгва з українським написом лежить собі вигідно в болоті.

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

Пролетарии всех стран соединяйтесь!

Зиз.

До наших передплатників!

Повідомляємо, що з днем 1. мая с. р. обов'язують як в Польщі так і в Сх. Галичині нові гроші, а саме злоті і гроші (1 злотий — 1,800,000 Мп., а 1 грош — 18,000 Мп.) тому і ми змушені переіменити нашу передплату з марок на ті злоті. Місячна передплата вносить тепер 1 зл. 40 гр., а чвертьрічна 4 зл. 20 гр. Вправді давня місячна передплата вносила 2,400,000 Мп. то є трохи менше чим 1 зл. 40 гр., але беручи на увагу, що ми даємо нашим передплатникам що другий місяць не 8 але 9 чисел і місячні додатки — портрети, то давня передплата „Нового Часу“ хочби навіть в порівнянні до цін інших часописів — являлася за низька.

Рівнож повідомляємо, що таксамо з днем 1 мая всі чеки і перекази належить виповняти тільки в золотих, але належитість вплачувати марками після курсу як в горі зазначено. І так: коли передплатник хоче вислати чвертьрічну передплату, то на чеку чи переказі має написати 4 зл. 20 гр., а влатити 7,560,000 Мп. — колиж вислає передплату тільки на 1 місяць, то написати 1 зл. 40 гр., а влатити 2,520,000 Мп. і т. д. Пригадуємо, що гроші належить посилати чимскорше, щоб не здержувати часопису і не наражати нас на кошти ріжних упімнень.

Чеки важні тільки потрійні. Перекази як звичайно.

Адміністрація.

Загайкевич, Др. Дмоховський і ред. Др. Малєцький. Перебіг віна був величавий.

Виставка праць професорів і студентів української госп. Академії в Чехословацькій Республіці. Українською Господарською Академією в Ч. С. Р. в дні 23-24 була улаштована в м. Подебрадах виставка праць професорів і студентів Академії. Експонати виставки були розміщені в будинку гот. „Крале Іжіго“. У великій салі готелю були розміщені: риси студентів по технічному кресленню, архітектурні проєкти студентів і надзвичайно коштовна збірка українського іжичисла архітектора доц. Академії С. Гимоненка, всі видання Видавничого Т-ва при Академії (більш 100 чисел наукових назв) пристрої фізикального і хемічного кабінетів Академії (вироби студентів Академії), праці малярської студії, праці товариства пастирників при Академії і т. п. На двох поверхах будинку Академії були виставлені праці студентів по кожному кабінету і лабораторії Академії по фахам. Звертали на себе увагу зібрані студентами колекції ботанічні, лісові і т. п. Виставку відвідали у численній кількості громадянство м. Подебрад і околиці. Серед відвідувачів були представники Міністерства Закордонних і Земельних Справ Ч. С. Р., ректор Карлового Університету в Празі професор Пастриек і багато інч. З приводу вистави Академія одержала багато привітальних телеграм, між ними від ректорів чеських і німецьких високих шкіл.

Кілько вносять платні послів до польського союму в золотих. У всіх державних касах перелічено всякі виплати з марок на золоті. Зроблено це і з посольськими платнями. Платня маршалка союму вносить 3231 золотих і 36 грошів, відмаршалка 1211 золотих і 76 грошів, з кожного посла 807 золотих і 84 грошів.

Зі світа.

Монастир на Атонській горі згорів. На Атонській горі (на Балканському півострові) знаходяться славні монастирі, в яких є монахи багатьох народів. Це була чернеча республіка. Як подають таленти, цей монастир згорів до тла.

Епідемія сплячки в Англії. З Лондону доносять, що в Англії дуже поширюється недуга, звана сплячкою, і з того приводу запанувало там велике занепокоєння.

Мученик науки. Знавий англійський учений бактеріолог (що займається дослідями над бактеріями, то є животинками, що спричиняють недуги). Край вмер на тиф. Він займався саме в Індії дослідями над бактеріями тифу і жовтої пропасниці, там заразився і вмер як правдивий мученик науки.

Безробіття в Англії. Число зареєстрованих безробітних в Англії вносило 14-го квітня д. р. 1,039,200 осіб. З того 776,200 мушци, 31,000 хлопців, 200,800 жінок і 31,100 дівчат.

Цікаве.

Диво на небі. В південній Баварії зауважено недавно незвичайне явище: На сірому тлі неба показалося сонце, окружене срібно-білим обручем. З обох сторін видно було ще два білі сонця. Все це було обведене двома перетинаючимися луками веселки. Прекрасне та явище тревало кілька годин. Учені пояснюють це явище тим, що соняшні промінні заломилися в дрібних, жедових шпильках, що уносилися в повітрі. Такі явища траплялися вже не раз і мали різні види, але нікотре не робило такого вражіння як то в Баварії. Подібне давно бачили люди в Данцигу в р. 1861.

Муссолінія. Дня 1-го травня італійський президент міністрів, Муссоліні брав участь у великій святі, що відбулося в місті Камтаджіроні на острові Сицилії. Місто то перезвано на „Муссолінія“. Кажуть, що горожане того міста постановили перезвати його так тому, що в нім прийшли на сіт найповажніші противники фашизму (політичний рух, якого провідником є Муссоліні), а іменно: Дон Стурпо, один з провідників стороництва новоярів, а другий італійський соціаліст Велля. Містечко то має около 50,000 мешканців.

Живий покійник. Одному Французови, що називається Фолетті трапилось така пригода. В часі світової війни, наприкінці 1914 року він був ранений, а потім як інвалід звільнений з війська. Недавно Фолетті в якихось купецьких справах завадрував в ті сторони де воював і навіть в то місце, де був ранений. Відвідав там воєнний цвинтар. І на велике своє здивування знайшов там гріб, на якому, на дерев'яному хресту було написане на таблиці його імя і назвисько, дата уродження, полк до якого належав... Не було сумніву, що то він сам. Не маючи охоти мати своєї могили вже за життя довіс про цей випадок військовим властям.

ХТО з наших передплатників не хоче бути послідним той спішиться з висилкою передплати на май і червень то є до кінця II кварталу.

За пару днів вислаємо портрет Івана Франка, хто до того часу не пришле передплати і не

вирівняє всіх залеглостей, то висилку часопису здержимо.

На кредит не можемо давати бо все мусимо платити згори. Тож спішиться, щоб не було пізно.

Пилип Павлюк: Вірш прийшов за пізно.

І. Т. Самбір: Вірші прийшли після зложення святочного числа.

В. Бистрий: „Скажені ідики“ йде в слід. числі. Просимо ще і ще.

Ключ Н. Слабе по формі. Не піде.

Біржевий перегляд.

Грошева біржа.

Львів, 6. V. 1924.

Амер. дол. 9,300—9,350,000, одинки і двійки на рівні з іншими ам. дол., канад. дол. 8,800,000—8,850,000 Кч 278,000, фран. фр. 580,000, франки швайц. 1,630,000, фунт штерл. 40,300,000—40,500,000. Фр. бельг. 470,000. — Ліри 400,000. Лей 49—50,000. Австр. кор. 134.

Золото: 20 кор. 39,000—40,000,000, 20 фр. 37,500,000, 10 рублів 47,000,000.

Срібло: кор. 650,000, 5 кор. 3,500,000, фльор. 1,700,000, рублі 2,500,000 копійки за рубель 800,000.

Збіжева біржа.

Львів, 6. V. 1924.

Кр. пше. з 1923, 38,—39,000,000. Жито з 1923, р. 23,—24,000,000. Броварняний ячмінь з 1923-22,—24,500,000.— Овес з 1923, р. 22,—23,000,000. Горох пільний 19,000—21,000,000. Горох Вікторія 60,000,000 мід. Пшенична мука 40% „О“ 78,000,000, 55% „1“ 57,000,000, 70% „4“ 37,000,000. Життя мука 60% 49,000,000, 70% 42,000,000. гречана каша 64,000—65,000,000. фасоля біла 00—00,000,000. Фасоля краса 00—00,000,000.

— Цини розуміється за 100 kg. без споживного податку. Місце, стація завадвання.
Ринок.

Хліб 1 кг. 500.000, м'ясо волове 3.000.000 свиняче 2.800.000, теляче 1.600.000, солонина 000.000—3.400.000, сало 3.600.000, смалець 3.400.000, масло десерове 9.000.000, масло кухонне 7.500.000, сир 1.800.000 айня 1 шт. 150.000, сметана 1 літра 2.000.000, молоко 600.000, 1 кг. меду 3.000.000, бураки 1 гк. 250.000, цибуля 350.000, карток 1 головка 100.000, яблука 1 кг. 1.500—2.000.000, курка від 7.000—10.000.000, качка 8.000—12.000.000, гуска 18,—20.000.000.

Зі спорту.

Вісти з Українського змагального Союзу“.

І М'ячеві змагання за мистецтво І. кл. При остаточнім усталенню програми на 1924 р. рішення Спортової Рада У. З. С. на своїм засіданню з дня І. ц. м., що участь у змаганнях за мистецтво І. кл. візьмуть три дружини: „Беркут“ — Перемишль, „Буй-Тур“ — Станіславів, „Україна“ — Львів. Речинці змагань такі:

11. 5. „Україна“ — „Беркут“, Львів.

18. 5. Буй-Тур* — „Беркут“, — Перемишль.
25. 5. „Буй-Тур“ — „Україна“, Станіславів.

Відплатні.

1. 6. „Беркут“ — „Україна“, Перемишль.
8. 6. „Беркут“ — „Буй-Тур“, Станіславів.
22. 6. „Україна“ — „Буй-Тур“, Львів.

Курс суддів розпочинається дня 6. травня ц. р. о 8-ій год. вечером в доміні „Сокола-Батька“ при вул. Руській ч. 20. Зголошення приймається щодня від год. 4—6 попод.

Все і всюди покликуйтеся на оголошення в „Новім Часі“!

ОГОЛОШЕННЯ.

НОТИ до співу й на оркестру, мішані й мужеські хори, висилас: Музична Накладня ТОРБАН, Львів, вул. Осолінських 6. 8—10

Миляра фахового з свідомствами, і рекомендаціями пошукується під добрими услівями. — Зголошення письменно до Адм. „Нового Часу“ під „Миляр“.

Випродажа

ріжних електричних ламп о 50% дешевше від торгових цн

ФАСЛЕР,
Львів, Сикетуєська 29.

Жарівки ошаджуючі електричну струю по 1.500.000 мп.

Мотори від 6 до 60 HP., — Млиньські каміння, вальці, каспри, токарні, трансмісії, паси, турбіни, праси до дахівок, олійні, цемент, вапно, січкари та — всякі інші машини, знаряди, матеріали — поручас 21—30

„ПІЛЬОТ“ Львів,
вул. Баторого ч. 4.

Заявляю,

що обиду заподіяну п. Таркови Максимови дня 17. IV. ц. р. відкликую з глибоким жалем. В доказ цього складаю 5 дол. на „Рідну Школу“ у Львові.

Відень, в квітні 1924.

Іван Онишкевич.

Передвоєної якості дзвони, ризи і всіляку церковну утвар, образи (св. свщ. Йосафата), евангелія, гуцульські різьби і т. д. — поручас

„ДОСТАВА“ у ЛЬВОВІ

Бюро і робітня: **Домініканська 11**

Львів,
Руська 20.

Склад церковних річей:

ПЕРЕМИШЛЬ,
РИНОК 23.

Кооперативний Курс

для абсолюентів середніх та вищих шкіл, для абсолюентів шкіл торговельних і для всіх тих хто має загальне образование, уладжує Красний Союз Ревізійний у Львові. Курс триватиме шість тижнів. О прийтте на курс зголошуватися в бюрі Кр. Союзу Ревізійного при вул. Домініканській ч. 11, П. п. від год. 11—12 (в будні дни) до 12. мая ц. р. Отворення курсу в четвер дня 15. мая ц. р. о год. 3 1/2 з полудня.

Субота 10. V. 1920.

Великий Весняний РАВТ

„Україньського Правничого Тов-а“ у великій салі „Народнього Дому“. — Початок о год. 22. — Вступ за поіменними запрошеннями, які можна дістати в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка.

Львів

пл. Більчевського 1.

телеф. Городецької ч. 77.2

Найвигідніша, найшвидша та найбезпечніша переправа до
Бразилії і Аргентини

Асфідавітів не треба!

Смачний і обильний харч. Ціна карти 75 доларів. Заграничний паспорт 25 зол. польських.

Найдокладніших порад в справі виїзду одержите як устно так письменно і то безплатно кожодчасно в наших бюрох

Королівсько-Голландський Льюїд **Тернопіль**
вулиця 3-Мая ч. 9.

До відома дяків!

Для **12. мая** 1924 відбудуться Загальні Збори „Тов. Співомочен Дяків“ у Львові в салі „Народнього Дому“ о год. 10-ій рані.

Порядок нарад:

- 1) О год. 8-ій Служба Божа в церкві Преображенській.
- 2) О год. 10-ій Збори.
- 3) Справозданне з дотеперішної діяльності.
- 4) Справозданне контрольної Комісії.
- 5) Справа основи кооперативи дяків.
- 6) Вибір Виділу.
- 7) Внески і датити.
- 8) Внески і датити.

Проситься о вибір відпоручників дяківських на Збори по мисли статутів, як також о найчисленнішу участь всіх дяків. Справа для нас дуже важні.

За Виділ: 1-3

Др. Янкевич
секретар.

о. Євген Дудкевич
голова.

„ДИНАМО“

КОНЦЕС. ПІДПРИЄМСТВО
ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ І МЕХАНІЧНЕ.
ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА Ч 16.

СТАЛА ВИСТАВА МАШИН
ЛЬВІВ, вул. КОПЕРНИКА 16.

ПОСИДАЄ СТАЛО ВСЯКІ МАШИНИ
ПО КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ.
Для млинів, тартаків, горалень, рільництва, металеного і деревного промислу, самоходи осободі і тягарові, новози і люксусові карети, — Динамо-машини. Мотори. — Сильники ронні, ссучо-газові і нафтові.
КОШТОРИСИ І ТЕХНІЧНА ПОРАДА НА ЖАНДАННЄ. — ДОСТАВА СЕЙЧАС.

Електрифікує: міста, села, тартаки, горалень, машини власними машинами.
Відділ електромеханічний для будови розвільних таблиць, нагрива ріжних машин і електричних апаратів.
Найдешевше джерело для закупу ріжних електричних матеріалів першорядн. загр. фірм. Обслуговуючі жарілки.
ЦІНИ ДІЛКИ І КОШТОРИСИ НА ЖАНДАННЯ.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПРОМИСЛУ І РІЛЬНИЦТВА:

Електр сильники „ЕЛЬМО“, даються примінити до кожної машини в рільництві і промислу.

Січварні, льокомотівні, молотільні, плуги, ропні і нафтові сильники, агрегати, трамівні. Будова млинів, тартаків і горалень.
НАНСОЛІДНІЩЕ ДОСТАВЛЯЄ:

СТАЛА ВИСТАВА МАШИН
ЛЬВІВ, вулиця КОПЕРНИКА 16.

„ІНІС“

МІЖНАРОДНЕ
ТОРГОВЕЛЬНЕ І ПРОМИСЛОВЕ ТОВ.
ТОВ. з ОБМ. ПОР.

ДОСТАВЛЯЄ ЗІ СКЛАДУ У ЛЬВОВІ:

Комплетні урядження млинів, ВАЛЬЦІ „ДАВЕРІО“ Ціріх, ЛУЩАРКИ „МАРС“ патент „КАС-ПАР“, ориг. швайцарську газу марки „РАЙФ ФРАНК“, ТУРБІНИ Франціса, мотори ДІСЛЯ, льокомотівлі і т. п.

ЛЬВІВ,

ПОДЛЕСКОГО 8ЛІ.

ТЕЛЕФОН 413, 1236 і 1086.

Телстр. адр. „ІНІС-ЛЬВІВ“.

52

Передплата: В краю з поштовою пересилкою місячно 1 зол. 40 сотників (гроши) (2 міл. 52 тис.). — За кордоном або їх рівновартість в іншій валюті. — З Америки, Канади, Бразилії і пр. країв Нового Світа приймається тільки річну передплату. — З Англії, Франції, Німеччини, Австрії, Чехословаччини і т. д. приймається найменше чвертьрічну передплату.

Гроші: З краю належить посилати поштовими переказами або чеками Почтової Каси Осцдадності ч. 152.004. — Зі заграниччя порученими листами на нашу адресу або: Земельний Банк Гіпотечний, Львів, вул. Підвалів ч. 7.

Оголошення: В рубриці оголошення: ціла сторінка коштує 70 зол., пів 38 зол., 1/2 — 20 зол., 1/4 частини висоти — 5 грошів (сторінка має 6 шпальт анонс). — ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: Вірші одної анонсової шпальти 1 тит. — ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: За одно слово або його місце 3 гроши. — Всі оголошення в тексті 50% дорожчі. На першу сторінку оголошень не приймається. Належитість за оголошення належить складати з гори або сейчас по оказанню доведового примірника.